

nejvyšší soud, který se již několikrát zabýval touto otázkou, důsledně trvá na stanovisku, že ono nařízení, jsouc nerozlučnou součástíou těch zákonitých opatření, která byla vydána za příčinou provedení měnové rozluky, a přípravou k akci okolkovací, ke které se vztahuje zákon ze dne 25. února 1919, čís. 84 sb. z. a n., došlo tímto zákonem svého potvrzení. Nejvyšší soud nemá příčiny, by se odchýlil od tohoto stanoviska, zvláště když vývody dovolacího spisu, zejména poukaz k § 5 obč. zák. nejsou s to, by je zvrátily. Nejdeť o to, zda má zmíněný zákon účinek zpětný, nýbrž o to, že případný nedostatek zákonného podkladu onoho nařízení byl jím dodatečně odčiněn. S tohoto hlediska netřeba zkoumati, bylo-li nařízení ze dne 6. února 1919, čís. 57 sb. z. a n. vydáno na základě zákona ze dne 24. července 1917, čís. 307 ř. zák. jak odvolací soud předpokládá, aniž zabýváti se vývody dovolacího spisu, jimiž se napadá tento názor odvolacího soudu.

Čís. 1939.

Není-li při tiché společnosti majitel obchodního podniku kupcem plného práva, nelze mu sice uložit, by vedl knihy a činil uzávěrky (čl. 29 a nn. obch. zák.), jest však povinen tichému společníku skládati účet a dáti mu podrobné sestavení příjmů a vydání.

(Rozh. ze dne 24. října 1922, Rv I 1050/22.)

Tichým společníkům žalobců byla povolena exekuce udělením zmocnění, by si na útraty žalobců dali poříditi bilanci soudním znalcem z oboru obchodního účetnictví. Žalobci domáhali se zrušení exekuce, tvrdíce, že splnili svou povinnost, k jejímuž vymožení exekuce právě povolena byla, dodatečným předložením požadované bilance a že tím důvod k exekuci pominul. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Jediná sporná otázka, pro tento spor rozhodná, jest, zda žalobci skutečně vydali žalovaným bilanci ku dni 1. října 1921 po rozumu usnesení ze dne 8. října 1921, které právě tvoří exekuční titul ku zmíněnému povolení exekuce (35 ex. ř.). V tom směru soud prvý na základě určitého posudku soudního znalce ve spojení s přílohami bezvadně zjišťil, že přílohy ty — účet rozvážný a účet hrubého zisku — nevyhovují ani předpisům zákonným, ani zvyklostem věd účetnických. Posudek ten jest podepřen podrobným nálezem znaleckým, v němž zejména se též vytýká, že není ani patrné, za jaké období bilanční byly přílohy ty sestaveny. I soud odvolací osvojuje si zjištění to jako základ pro své rozhodnutí (§ 498 c. ř. s.). Námitky odvolatelů, jimiž účty v odvolání jsou obhajovány, jsou vratké. Již tím, že žalobci přijali žalované jako tiché společníky do společnosti, převzali bez ohledu na to, zda závod bude protokolován čili nic, povinnost sdíletí bilance v opisu žalovaným (čl. 253 obch. zák.). Výmluva odvolatelů na jich nezkušenosti nebo neznalosti a dále na nevedení knih nemůže je této zákonné povinnosti zbaviti a jest jejich věcí, by o zřízení řádných a správných bilancí, které by předpisům zákona a též zvyklostem věd účetních vyhovovaly, se postarali. Jest ovšem správné tvrzení odvolatelů, že přísluší žalovaným právo, by zkoumali správnost bilance nahlédnutím do knih a spisů (čl. 253 obch.

zák.), když však účty již ve směrech, znalcem vytčených, na první pohled neodpovídají řádné bilanci, nemůže se žalovaným vnučovati, by se pouštěli ještě též do zkoušení jednotlivých číslic a položek, vždyť podrobné zkoumání správnosti popisu bilance, tichému společníku od majitele závodu vydané, jest jeho právem, nikoli však povinností (cit. čl. 253 obch. zák.). Správně tedy posoudil první soud věc po stránce právní uznáv, že žalovaným nedostalo se od žalobců bilance řádné, t. j. takové, k jejímuž vydání byli žalobci usnesením ze dne 8. října 1921 povinnými uznáni a k jejímuž provedení soudním znalcem bylo žalovaným dáno zmocnění usnesením ze dne 4. prosince 1921.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Bylo dosud stranami i nižšími stolicemi přehlédnuto, že předpisy o obchodních knihách a obchodních společnostech neplatí dle § 7 úv. zák. k obch. zák. pro kupce nižšího řádu a že tedy nelze se odvolávati na předpisy čl. 29 n. n. obch. zák., ježto žalobci nejsou ani kupci plného práva ani zapsanou obchodní společností. Je-li komplementářem v tiché společnosti kupec neplného práva, není mu článkem 253 obch. zák., dle něhož tichý společník jest oprávněn žádati v popisu roční bilanci a správnost její nahlédnutím do knih a papírů přezkoumati, snad uloženo, aby knihy vedl a tudíž bilanci činil vedle čl. 29 n. n. obch. zák., nýbrž možno článku toho (253) užití jen obdobně a říci, že komplementář jest tichému společníku povinen skládáním účtů, a že jest každým způsobem povinen dáti mu podrobné sestavení příjmů a vydání, kdežto paušální udání nestačí. S tímto náhledem nauky (Staub — Pisko § 2 k čl. 253 obch. zák.) dlužno tím spíše souhlasiti, když toto sestavení právě má nahraditi u kupce neplného práva to, co u kupce plného práva představuje inventář a bilance dohromady, jež čl. 29 a násl. obch. zák. vždy jen ve spolku jmenuje, ježto řádná bilance jen na základě inventáře sestavena býti může, jsouc závěrkem z poměru aktiv a pasiv. Pak-li však bilanci v tomto případě rozumíme ve smyslu právě vyloženém, vyžadujícím detailní sestavení aktiv a pasiv, pak ovšem předložený rozvázný účet a účet hrubého zisku pro svou sumárnost účelu nevyhovuje, neodpovídaje zákonným podmínkám. Všecky vývody dovolání, napadající rozsudek odvolacího soudu se stanoviska čl. 29 n. n. obch. zák. a brojící proti požadavkům, jež zvyklost věd účetnických na bilanci klade a jimž dle náhledu znalceva odvolacím soudem přijatého předložené účty nevyhovují, jsou tedy bezpředmětny.

Čís. 1940.

Zásady, jimiž dlužno se řídit při soudním odhadu nemovitostí dle § 50, odstavec třetí, popl. zákona.

(Rozh. ze dne 24. října 1922, R II 376/22.)

V pozůstalostním řízení po nezl. Josefu F-ovi udali dědicové v místěpřísežném seznání cenu nemovitostí na 59.567 Kč. K žádosti finančního